

HÍRADÓ

NAPILAP

ALAPITVA 1871

SZERDA, 1931 AUGUSZTUS 5

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Bečkerek, Obiliceva ucca 3. szám. Telefon 21

60. ÉVFOLYAM 178. SZÁM

Előfizetési ár: Évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár

A miniszterelnök rendeletére a nagy meleg megszűnésére való tekintettel, augusztus 5-ikétől a munkaidő az állami hivatalokban ismét a régi, vagyis délelőtt fél nyolc órától fél egyig, délután négy órától hatig, szombatonként pedig fél nyolc órától fél kettőig tart.

A magyar-román kereskedelmi tárgyalásokat esüförtökig elnapolták és a magyar delegáció vezetője Budapestre utazott, hogy a tárgyalások folytatására nézve újabb utasításokat kérjen.

Brüning és Curtius a következő hét szerdáján indulnak el római utjukra.

A német pénzügyi válság és a bankösszeomlások Vilmos excesászár vagyonát is jelentősen érintik. Vilmos excesászár háromszázezer márkát vesztett egy evangélikus építkezési szövetkezet összeomlásánál, azonkívül jelentékeny számú Danat részvényei vannak a birtokában, a melyek nagyrészt szintén elértéktelenedtek.

A román-magyar kereskedelmi kamara tegnap tartotta alakuló ülését Bukarestben Bibescu herceg elnöklése alatt. A kamara alelnökévé Cantuzino herceget és gróf Bethlen Lászlót választotta, majd felolvasták az ülésen Gratz Gusztáv üdvözlő táviratát és a táviratra küldött választ.

Ma délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg Rotschild Lajos az osztrák Kreditanstalt közgyűlését. A felhívásra jelentkezett szónokok nagy száma miatt a közgyűlés alighanem a késő délutáni órákig tart.

Az olaszországi Tortona közelében a gyorsvonat egy vasuti átjárónál elütött egy személyautót, amelynek nyolc nő utasa szörnyethalt.

Edison állapota továbbra is javul, de az orvosok, korára való tekintettel, még mindig aggasztónak tartják állapotát.

Demeter István és Jansovics József jászapáti munkások tegnap a cséplés befejezése után tréfából birkózni kezdtek. Jansovics magasra emelte Demetert és a földre akarta dobni, de Demeter, Jansovics térdére esett és eszméletét veszítette. Kórházba szállították, ahol megállapították, hogy mellkasa beszakadt, mája szétzúzódott és ezenkívül még más súlyos belső sérüléseket is szenvedett.

Megujítják Németország száz millió dolláros hitelét

Bázel, aug. 4.

A nemzetközi fizetések bankjának igazgatótanácsa tegnapi ülésén tudomásul vette az Ausztria és Magyarország gazdasági helyzetéről szóló jelentéseket. A jelentések tartalmáról a bank vezetősége nem tájékoztatta a nyilvánosságot.

Az igazgató-tanács felhatalmazta a bank elnökét, hogy a résztvevő központi bankokkal egyetértésben ujítsa meg a német birodalmi banknak nyújtandó száz millió dolláros hitelt, amelynek visszafizetése augusztus 6-ikán lenne esedékes és a melyben a bank huszonöt millió dollárral van érdekelve.

A délután kiadott közlések szerint, az igazgatótanács nem határozott véglegesen Németország helyzete tekintetében, mivel előbb be kell válnia különféle jelentéseket.

Elhatározták, hogy a nemzetközi szakértő-bizottság tagjait felhívják, hogy augusztus 8-ikán, szombaton Bázelben tartsák meg első ülésüket. Az összejevetel célja, hogy felülvizsgálják Németország további hiteligényeit és

megvizsgálják a rövidlejáratú kölcsönök egy részének hosszulejratú kölcsönre való átváltoztatásának lehetőségét.

Robbanások a vasuti kocsikban

Zemunnál és Jeszenicánál bomba robbant a külföldről jövő kocsikban

Beograd, aug. 4.

Az Avala jelenti: Vasárnap este fél tíz órakor a Zemun előtti Novigrad állomás bejárata előtt a zágrebi gyorsvonathoz esatolt München-Zágreb-Beograd közvetlen kocsiban robbanás történt. A kocsiban utazott Brunesti beográdi egyetemi tanár családja és egy eddig még ismeretlen férfi. A robbanás következtében

az egyetemi tanár egyik gyermeke és az ismeretlen férfi, akinek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, meghaltak, míg az egyetemi tanár többi hozzátartozói megsebesültek.

A vizsgálat megállapításai szerint, ezek a robbanások csakis azokban a kocsikban történnek, amelyek külföldről jönnek be az országba. A többi intézkedéseken kívül, amelyeket a hatóságok megtettek, a közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy a külföldről jövő vagonokat a határon tartásuk fel.

A rendelet alapján tegnap reggel 8 óra 50 perckor Jeszenica határlomáson lekapcsoltak két Ausztriából jövő vasuti kocsit. A vagonok gondosabb átvizsgálásánál

az egyik vasuti kocsiban egy akatáskát és benne öt bombát, a Neues Wiener Journal augusztus 2-iki számát és egy osztrák menetrendet találtak.

Tegnap déli 12 óra 50 perckor mindkét vagonban robbanás történt, aminek folytán az első és másodosztályú fülkékben álló vasuti kocsik súlyosan megrongálódtak, emberéletben azonban nem esett kár.

Amint a vizsgálat eddigi megállapításából kiderült, a hatóságok véleménye nem esalt és az összes eddigi robbanások annak következtében történtek, hogy

külföldön a közvetlen vasuti kocsikba robbanó anyagot helyeznek el

olyan ügyes módon, hogy a legalaposabb felülvizsgálattal sem tudták azokat megtalálni és

a robbanó anyagokat úgy szerelték fel, hogy azok jugoszláv területen robbanjanak fel.

A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a közlekedésrendjének a biztosítására és így remélhető, hogy hasonló esetek a jövőben nem fognak előfordulni.

Halálos zuhanás

Velikoszrediste, aug. 4.

A bánági Velikoszrediste és Vatin között tegnap halálos szerencsétlenség történt. Petkovity Braniszlav vasuti munkás Velikoszredistéről Vatinba igyekezett, utja egy vashidon vitt keresztül, amelyen hirtelen rosszul lett fogta el. Rátámaszkodott a

vasut hid korlátjára, azonban elvesztette eszméletét és a mélységbe zuhant.

Petkovity

a nyakcsigolyáját törte el és szörnyethalt.

Amikor feleségét a szerencsétlenségről értesítették, az áldott állapotban lévő asszony eszméletlenül esett össze.

Londoni távirat szerint, Kinában Csang Cai Lang marsall döntően megverte a vörös haderőt, amelynek parancsnoka, Siu Csang tábornok, megadta magát és salvus conductust kért külföldre.

A budapesti millenáris pályán az este nyílt meg a szocialista nagygyűlés. Peyer Károly megnyitója után Wanderwede volt belga miniszterelnök beszélt a leszerelés kérdéséről, majd Loebe, a német birodalmi gyűlés elnöke szólalt fel, aki a tervszerű gazdálkodásra való átterést véli az emberiség legnagyobb feladatának.

Gyűlés után suhancokból álló csoportok felvonulást rendeztek a Stefánia-uton és a világforradalmat, valamint a proletárdiktatúrát éltették. A rendőrség huszonkét suhancot állított elő a központi rendőrkapitányságra és egyiküknél nagyobb mennyiségű lázító tartalmu röplapokat talált.

A spanyol monarchia bukása után a katalánok mind erőteljesebben követelték önállóságukat és a forrongások egymást érték. Mikor Spanyolországból köztársaság lett, Katalánia azonnal felhasználta az alkalmat, hogy régi vágyához közelebb jusson és külön kormányt alakított, amelynek Macia ezredes lett a feje. A kormány alkotmánytervezet dolgozott ki Katalánia számára és azt népszavazás alá bocsátotta.

Ez a népszavazás tegnap folyt le és a katalán nép óriási többséggel az alkotmánytervezet mellett foglalt állást. Magában Barcelonában 371 ezer szavazatot adtak le az alkotmánytervezet mellett és csak 2 ezret ellene. A vidéken is ugyanilyen kedvező eredmény, mert állítólag a szavazatok 95%-át az alkotmánytervezet mellett adták le.

Miután az új alkotmánytervezet igen széleskörű különállást biztosít a katalánoknak és miután a madridi kormány eddig is többször tiltakozott az alkotmánytervezet ellen, a tegnapi népszavazás számos konfliktus kiindulópontja lesz Spanyolország és Katalánia között.

Kétszázötven év után Budapesten ismét megalakult a mohamedán-magyar hitközség, amely lelkészének Puntov Szilmi volt katonai imámt választotta. A választás után népes küldöttség kereste fel Lieber Endre alpolgármestert, bejelentette a hitközség megalakulását és bemutatta az új lelkészt és az új khádít. Lieber alpolgármester szívélyesen fogadta a küldöttséget és megígérte az új hitközség legteljesebb mértékű támogatását.

Augusztus 16-án sorozatos ünnepek helyszíne lesz Beeskerek

Városi diszközgyűlés, sétarepülés, nép-ünnepély és diszelőadás a színházban Megvendégelik Beeskerek szegényeit

Beeskerek, aug. 4.

Augusztus 15-ikén lesz tíz éve, hogy Ófelsége Alekszandar király trónralépett és ez alkalomból az ország lakossága nagyszabású ünnepekre készül. Beeskerek város tanácsa — a városi vezetőségek között az első egyike volt, amely kimondta az évforduló megünneplését és az ünnepség költségeire tízezer dinárt szavazott meg.

Sztefánovity Milos polgármester összehívására a beeskereki társadalmi egyesületek, testületek és hivatalok képviselői hétfőn este a városháza tanácstermében értekezletet tartottak, amelyen nagyjából megállapították a beeskereki ünnepek programját.

Az értekezleten elhatározták, hogy **augusztus 15-ikén, szombaton este kivilágítják a várost**

és fáklyásmeneter rendeznek Beeskerek forgalmasabb utcáin keresztül. Másnap, augusztus 16-ikán, vagyis **vásárnap délelőtt kilenc órakor a képviselőtestület diszközgyűlést tart**

a kerületi inspektorátus nagytermében, majd tíz órakor az összes beeskereki hitfelekezetek templomaiban hálaadó istentiszteleteket rendeznek.

délben a város a városháza udvarában megvendégelik a szegényeket

délután pedig repülőgépek keringenek a város felett, amelyek bizonyos díj lefizetése ellenében sétarepülésre viszik a közönséget. Este a Kralja Petra (Fő) téren nagy népünnepély lesz a katonazenekar, a fillarmóniai zenekar és a többi beeskereki zenekar közreműködésével, a szerb színtársulat pedig

diszelőadást rendez a városi színházban.

Az ünnepek részleteinek kidolgozására tizenöt tagú bizottságot választottak, amely rögtön ezután összeült. A bizottságnak Petrovity Dragutin ezredes, Moljac Milivoj gyógyszerész, báni tanácsos, Beslity Nikola mérnök, Kovács István pápai prelátus apátplébános, dr. Weiserschan József hitközségi elnök, Nikolity Nikola Bata földbírtokos báni tanácsos, Bogojevity Iván pénzügyigazgató, dr. Grba Branislav árvaszéki elnök, Grity Stevan posta-főnök, Rákity Lázár munkásbiztopénztári igazgató, Risztity Gyóka kereskedő, Nikolity Milos ügyész, Zdelár Ljubomir járásbíró, Petrovity Vaszilije járási tanfelügyelő és Racity Vladislav mérnök fűtőházi főnök lett a tagja.

Százezer dináron felüli összegben állapították meg az Obility-sportpálya értékét

Bonyodalmak egy szerződés körül, amelyből kifelejtették a felmondás kikötését

Beeskerek, aug. 4.

Az Obility sportpálya áthelyezésének ügye még mindig elintézetlen és az áthelyezés rendkívül nehéz feladat elé állította a városvezetőséget. Kénytelen az Obility részére megfelelő területet szerezni és átengedni, viszont az Obility érthetően ragaszkodik ahhoz, hogy az új pálya központi fekvésű legyen, hogy a hibáján kívül történő áthelyezéssel károkat ne szenvedjen.

Beeskerek városa a Hajduk Velikova uccai volt gimnáziumi játéktérre engedte át az Obilitynak futballpálya céljaira egy aranydinár bérért és a szerződés szerint, az Obility 1939-ig használhatja a városi telket. A város és az Obility között létrejött szerződésnél azonban

elmulasztották felmondási időt kikötni és nem vettek fel olyan szakaszt sem a szerződésbe, amely vis-major esetén — mint most, a mikor a katonaságnak kell átengedni a területet — mentesíti a várost a kártérítési kötelezettségek alól.

A hiányos szerződés annak idején a képviselőtestület elé is került, amely azt egyhangulag megszavazta. Ilyen körülmények között a város-

nak viselnie kell az átköltőködés minden költségét és gondoskodnia kell sportpálya céljaira megfelelő területről is.

Az Obility

a békés megoldás híve és semmi esetre sem akarja a szerződéssel biztosított előnyös helyzetét kihasználni.

ezért csak végső esetben fordulna bírósághoz, ha a város nem gondoskodik a pályáról és nem kártalanítaná az Obilityt. Hogy esetleges gyors kilakoltatás esetén a sommás visszahelyezési per vagy a polgári per folyamán mégis megnevezhesse a per tárgyat képező sportpálya értékét, a járásbíróstól érték megállapítást kért.

Három szakértő végezte az Obility pálya felbecslését.

A bíróság részéről Notaros Blagoje mérnök, a város képviselőjében Bozsovity Petár városi főmérnök, az Obility felkérésére pedig Zsivkovity Vlajko mérnök végezte a becslést.

Bozsovity városi főmérnök 106.000 dinárban állapította meg a pálya értékét, míg Notaros 111.500 dinárban szabta meg a pálya árát, mindkét szakértő azonban nem vette be a kalkulációba a nivellálási költségeket, amelyek közel 18.000 dinárra rugnak. Teljes értékben jelölte meg a sport-

pályát Zsivkovity mérnök, aki a terület előkészítésének befektetéseit is figyelembe vette és az összértéket 137.000 dinárban állapította meg. Ha-

az első két szakértő véleményéhez hozzáveszik a nivellálási költségeket, az eltérés a három szakértői vélemény között minimális.

A vegyeskereskedések adója

Nem az egyes kereskedési ágak, hanem az egész üzlet után állapítják meg a kereseti adót

Beeskerek, aug. 4.

A bányási vegyeskereskedők beadványt intéztek a beeskereki kereskedelmi és iparkamarához, amelyben kifogásolták, hogy az adókövető-bizottságok, illetve a referensek a vegyeskereskedőknél külön adóztatják meg az üzleteiket a fűszer- és gyarmatáru, külön a kézmű és rövidára és külön a vas- és porcellánáru után, ami reájuk nézve sérelmes, mert kifizetési ügyleteik után négy-ötszörös adót fizetnek. A panasz alapján a kamara felterjesztést intézett a dunai pénzügyigazgatósághoz, amelyben **az adókövetési rendszer megváltoztatását kérte.**

Tegnap kapott választ a beeskere-

ki kamara, amelyben a pénzügyigazgatóság közli, hogy

az adóreferensek csak az egyes árucikkekből való raktár értékét igyekezzenek megállapítani,

a minél igazságosabb adóalap meghatározása érdekében.

de az adót természetesen egy összegben vetik ki az egész vegyeskereskedés és nem az egyes kereskedési ágak után.

A referensek egyébként nemcsak az áru értékének, hanem az egyes kereskedési ágakban elérhető forgalom és a kereset nagyságának a megállapítására is törekednek, a hogy azt a közvetlen adókról szóló törvénnyel kapcsolatos 1920 március 3-ikán kiadott szabályrendelet előírja.

Tűz pusztította el az ország legnagyobb karbidgyárát

A kár több mint tíz millió dinár

Maribor, aug. 4.

Hatalmas arányú tűz pusztított tegnap Maribor közelében. Kigyuladt a rusamai mütrágya-, szuperfoszfát- és karbidgyár és a lángok olyan rohamosan elterjedtek, hogy a hatalmas ipartelep teljesen leégett és

még a raktárakat sem sikerült megmenteni.

A tűz hajnali négy óra tájban keletkezett és a gépházból feltörő lángokat az éjjeli őr vette észre. Azonnal értesítette a gyár igazgatóját, aki telefonon kért segítséget a maribori és a többi környékbeli helységek tűzoltóitól, mire azonban a maribori tűzoltóság megérkezett **az óriási raktár, amelyben száz vagon karbid volt fel-**

halmozva, már lángokban állott.

A tűz átterjedt a mütrágya raktárra is, ahol

öt száz métermázsza mütrágya pusztult el.

A karbidot nem oltották vízzel, mert minden percben robbanás bekövetkezésétől kellett tartani és így a tűzoltóság munkája ugyszólván kizárólag a tűz lokalizálására szorítkozott. A csendőrség elzárta az egész környéket, hogy az esetleg bekövetkező robbanások emberéletben kárt ne telessenek.

A tűzvész okozta kárt több mint tíz millió dinárra becsülik. A gyár korábban a bécsi Kreditanstalt tulajdona volt és nemrég ment át egy belföldi érdekelttség kezébe.

Megölte a feleségét és utána felakasztotta magát

Vukovár, aug. 4.

A Vukovár közelében lévő Negotslavia községben borzalmas büncselekmény történt. Puska Lázár földműves megölte a feleségét, majd a lakásán felakasztotta magát.

Puska notórius ivó volt és csaknem mindennap részegen jött haza a kocsmából, ahol szabad idejét könnyelmű nők társaságában töltötte. Felesége keserű szemrehányásokat tett a férjének és házasetük valóságos pokollá lett, a részeg férfi ilyenkor brutálisan rátámadt a feleségére és megöléssel fenyegette meg. Tegnap reggel korán munkába mentek és a tanyán ismét össze-

szólalkoztak. Puska dühében fojtogatni kezdte a feleségét, majd hogy segélykiáltásait ne hallják meg a szomszédok, betömte a száját és a félig már eszméletlen asszonyt konyhakéssel borzalmasan összeszurkálta. A holttestet letakarta, majd a községbeli lakására ment, ahol felakasztotta magát.

Kétszázötven vagon búzát vettek eddig Vrsacon és a vrsaci járásban.

Vrsacon öt gabonakereskedő, a gabonaértékesítő szövetkezet és a szerb földművesek szövetkezte végzi a kiviteli társaság felhatalmazása alapján a bevásárlásokat. A vrsaci és a vrsaci járásban a szövetkezetek eddig 130 vagon, a kereskedők 120 vagon búzát vettek, amelyért összesen négy millió dinárt fizettek ki.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint, meleg, esőre és hűlyenkint zivatarra hajló időjárás várható.

A vezetőügyész szabadságon. Dr. Jovánovity Jován vezetőügyész szabadságra ment, távollétében Nikovity Milos ügyész helyettesíti, aki a napokban érkezett vissza szabadságáról.

Báni títár Gudurica község közgyűlésén. Gudurica község képviselőtestülete tegnap ülést tartott, amelyen a községben tartózkodó Milutinovity Milán báni hivatali títár is résztvett. A közgyűlés letárgyalta az 1928., 1929. és 1930. évi zárszámadásokat, majd a képviselőtestület nevében Sochta József mondott köszönetet a báni títár látogatásáért.

Változások a bányásági közigazgatási karban. Nikolity Milán dunai bányalegújabb rendeletével nagyobb arányú személyi változásokat rendelt el a bányásági közigazgatásban. A bányai Ignjatovity Szevén priglavica szentiváni segédjegyzőt saját kérelmére Ovcára, Bajity Sztanoie beográdi végzett kereskedelmi akadémiai hallgatót Dolovóra, Dobrilovity Jócó belügyminisztériumi tisztviselőt Velikigáira, Csihalov Danilo hácsbrestováci segédjegyzőt Gyálára, Koszminzski Nikola sztanisityi segédjegyzőt saját kérelmére Padéjra, Visacki Szlávkót saját kérelmére Nákovóra, Csampazevity Koszta volt becskerekai városi tisztviselőt Susarára és Bandity Izidor szanádi segédjegyzőt Jablankára nevezte ki jegyzőnek. Egyidejűleg Kulicity Koszta martonosi jegyzőt Banatszki Karlováczra, Glumac Brankó gyálai jegyzőt Jaszenovóra és Moljac Száva dolovói jegyzőt Crvenocerkvára helyezte át. Felmentette állásától Marinkovity Vladimír velikigáji jegyzőt azzal, hogy segédjegyzővé való kinevezése iránt kérvényt adhat be. Devetak Milán jablankai jegyzőt, Krisan Trajan ovcasai, Ankocity Milán susarai, Krnjacski Milivoj écskai, Szpazity Vladimír jaszenovói és Hosz Kamillo bavansitei jegyzőt. A bányai egyidejűleg tudomásul vette Milánovity Koszta nákovói jegyző lemondását.

Helyreigazítás. Lekity kereskedelmi akadémiai tanár, akinek Vojvoda Sztepe uccai lakásán vasárnap besuranó tolvaj járt, annak közlését kéri, hogy őt nem Jovánnak hívják, hanem Mladennak és ma is a kereskedelmi akadémia és nem a Horváth konviktus tanára, ahogy tévesen közölték.

Koszity sakkmeister visszatért Vrsacra. Koszity Boris a világhírű sakkmeister, aki legutóbb résztvett a prágai sakkolimpián, Prágából visszatért a szülővárosába, Vrsacra. Koszity prágai sikeres szereplése után — ahol tudvalevőleg csak két játszmát veszített — rövid pihenőt tart Vrsacon, majd Blédbe utazott, ahol résztvesz a sakkmeisterek újabb találkozásán.

Felülvizsgálták a vrsaci egészségügyi intézményeket. A báni hivatal képviselőtestületén tegnap bizottság járt Vrsacon és felülvizsgálta az egészségügyi intézményeket. A bizottságnak dr. Martinovity Miloszav, a báni hivatal egészségügyi osztályának főnöke és Milykovity Miodrag báni állategészségügyi inspektor volt a tagja.

Orvosi hír. Dr. Báthory Endre szemorvos augusztus 1-től Dr. Rajsa ucca 18. sz. alatt rendel. (Vatrogaszna ucca sarok).

A Jadranszka Sztrázsa társasutazása Párizsba. A Jadranszka Sztrázsa beográdi szervezete október 7-én társasutazást rendez Párizsba. Az utazáson résztvevők október 7-én reggel indulnak Beográdból és október 17-ikén este érkeznek vissza Beográdba. Résztvételi díj másodosztályon 3600 dinár, harmadosztályon 2940 dinár, amelyben az országhatártól Párizsig és vissza szóló vasúti jegy ára és a párizsi tartózkodás költsége is befoglaltatik. A második és harmadik osztályú utazásban csak a vasúti kocsiosztályban van különbség. Jelentkezéseket szeptember 20-ig fogad el a Jadranszka Sztrázsa becskerekai szervezete (megyeháza) a jelentkezés alkalmával egyúttal ezer dinárt kell lefizetni.

A bányásági tüzoltósövetség jubileuma. A Pancsevón székelő bányásági tüzoltósövetség a nyár folyamán ünnepeli meg fennállása tizedik évfordulóját. A szövetség választmányja a nemrégiben elhunyt Mosching János mariolanaei tüzoltóparancsnok járási tüzfelügyelő helyébe a vrsaci járás tüzfelügyelőjévé Kirchner Ernő vrsaci lapszerkesztőt választotta.

Országos vásár Jarkovácson. A bányásági Jarkovácson augusztus 19-én országos vásárt tartanak.

Kényszeregyesség. A kikindai törvényszék megindította a kényszer-egység eljárást Goldstein Mózes kikindai cipőkereskedő ellen. A követelések bejelentési határideje augusztus 22. a tárgyalást szeptember 4-ikén tartják meg.

Aratóünnep egy bányásági községben. Banatszki Bresztovácson vasárnap nagyszabású arató ünnepet rendeztek. Délelőtt a tüzoltótestület és a községi zenekar felvonultak a község háza előtt, ahol az ünnepség rendezőse üdvözölte a községi előjáróságot, délután pedig új motor-ekével az élen nagy felvonulást rendeztek, amelyen felvirágozott kocsikon haladtak a vig aratók a községben keresztül. Este szimfoniát rendeztek, amelyen előadták a „Vig aratók” című vigiátéket.

Bléd idegenforgalma. A blédi idegenforgalomról most adtak ki hivatalos kimutatást, amely az idény július 22-ikén véget ért első feléről számol be. A furdővendégek között a statisztika szerint — 3142 jugoszláv, 1918 osztrák, 1821 birodalmi német, 1274 csehszlovák, 333 magyar, 98 olasz, 70 lengyel, 45 angol, 39 amerikai, 21 svájci, 20 hollandus, 20 román, 17 francia, 17 görög, 14 orosz, 12 svéd, 9 dán, 7 belga és 6 török volt. Július 22-ikén pontosan 2424 furdővendég tartózkodott Blédben, csaknem kétszázalakkal kevesebben, mint tavaly július 22-ikén.

A szülők figyelmébe! Előkészítik gimnáziumi tanulókat javítóvizsgára úgy az összes, valamint egyes tantárgyakból, továbbá előkészítik az első osztály felvételi vizsgájára. Biztos siker. Díjazás megegyezés szerint. Közlebbi felvilágosítás a „Pravda” könyvkereskedésben Drndarszki urnál és az aululirotnál kapható. **Obrád Nikovity,** Vojvoda Supljicka u. 31. (930)

Követ dobott a lelkész hálószobájába

Becskerek, aug. 4.

Csudity Dusan dragutinovói lelkész ellen tegnap éjjel merényletet kíséreltek meg. A paplak nyitott ablakán.

a lelkész hálószobájába hatalmas követ dobtak be, amely azonban szerencsére nem találta el a lelkészt

és közvetlenül az ágya mellett esett a padlóra. A nagy zajra felriadt lelkész az ablakhoz sietett és még megpillantotta a támadót, aki sietve igyekezett eltűnni az éjszakában.

Csudity feljelentésére a csendőrség még a tegnapi nap folyamán letartóztatta Veszkov Dusan földmivest, akiben a támadót gyanította, a becskerekai törvényszék vizsgálóbírója azonban Veszkovot szabadlábra helyezte.

Nagy tűz egy délbányásági községben

Dolovo, aug. 4.

Gubervac Misa dolovói gazdálkodó udvarán tegnap tűz keletkezett. A csépléshez hordott buza szalmája gyulladt ki és rövid néhány perc alatt lángokban állott huszonöt hold kicséplést szalmája. A tűz átterjedt a közeli magtárra, — amelyben a buzakészletet helyezték el — és a csépléshez hordott buzára és a cséplőgépet is csak nagy ügyel-bajjal tudták a veszélyeztetett területéről elszállítani.

A nagy szélben, hiába kísérelte meg a cséplésnél foglalkoztatott munkásság a tüzet elfojtani, a lángok menthetetlenül átterjedtek a szomszéd Ognjanov Ilija gazdálkodó udvarára, amelynek szalmakazla szintén elhamvadt. Veszélyben voltak a többi szomszédos telkek is, a pancsevói tüzoltóság azonban szerencsére idejében megérkezett és lokalizálta, majd elfojtotta a tüzet. A kár rendkívül jelentős.

Reinhardt magyar állampolgárságot kért

Budapest, aug. 4.

Reinhardt állampolgársága és válogere, ami az egész állampolgársági kérdést aktuálissá tette, rendkívül bonyolult. Reinhardt pozsonyi születésű és így a békeszerződés után nyilatkozni kellett volna, hogy magyar, vagy csehszlovák állampolgár akar-e lenni. A rendező ezt elmulasztotta s mivel a két ország egyikében sem él, hanem az év legnagyobb részében Németországban, az állampolgársági kérdés automatikusan sem intéződött el. Egészen addig nem látta ennek kárát, amíg el nem határozta, hogy Else Heimstől, feleségétől elváljék. Akkor merült csak fel a kérdés, hogy a válóper melyik állam törvényei szerint kell elbírálni. Hogy a nehéz kérdést megoldja, Reinhardt egy skandináv állampolgárságát akarta elnyerni, sőt ebben az államban ki is mondták a válást. Ezt azonban a német bíróságok nem voltak hajlandók elfogadni és így nem volt más hátra, mint hogy Reinhardt rendezze az állampolgársága ügyeit.

A nagy rendező most magyar állampolgárságért folyamodott és kérvénye most áll elintézés alatt a minisztériumban.

IRODALOM

Csuka Zoltán: Mindent legyűrő fiatalság. Abban a ragyogó értékű előszóban, amelyben Szenteleky Kornél, a nagynevű író és esztétikus, Csuka Zoltán költői portréját festi meg, néhány világító szó a karakterizálás művészi erejével adja meg e nyugtalan ütemű, új és hatalmas lendületű verseknek lényegét. „A kedves szembogarában” — írja Szenteleky Kornél — „éppugy meglátja a holnap üzenetét, mint a temető kövei között, mindenből a szebb holnap int, minden, ami körülötte van: sugár és szikra, hullám és ritmus, az ő szemében valami nagy és örök dinamikus rendszer az élet, amely sohasem mulik el, ha el is mulunk a mában...”

Valóban: A mindent legyűrő fiatalság örök aktivitása köti össze ezekben a messze horizontu költeményekben a ködbe vesző multat a látónoki szemmel megsejtett jövővel. És a kettő között az egész emberi élet teljeseedik ki, a mai emberé, akinek gondolat- és érzésvilága új élményekkel és fogalmakkal lett gazdagabb. A tegnap költője még egy egyszerű érzésvilág szerény virágait tépte le a lelkéről és gyűjtötte csokorba a „szép”-et kedvelő olvasó számára. Csuka Zoltán már a kollektív meglátások költője, akinek ihlete a sztratoszféra, a repülőgép, a rádió, a berlini forgalom gigantikus méretű csodáin lobban és ég fehér izással. Hatalmas szárnyu gondolatain a ma lüktető, zürzavaros, végtelenül komplikált élete a föld porától megtisztulva, szárnyal éteri magasságokba. Ezek a költemények pontosan visszhangozzák az élet vásárljának minden robaját és zakatolását, de e félelmes kakaofóniából is kiesendül — tisztán és lelketelőlően — a költői érzés szonórikus hangja, a költőé, aki az ezeralakú új életjelenségeket ragyogó szintézisbe, művészileg befejezett egészbe tudja összeolvasztani. Szimbólumok éneke és sugároznak ezekben a költői látomásokban, amelyeknek utolsó akkordjai mindenkor, mint a fényoszlopok, a holnapra rohanó ember utjára világítanak rá.

Olykor leegyszerűsített formában lép ki verseiből a mai ember: Chaplin bukdaesoló alakján keresztült látja meg a jelen tragédiáit és a sorokon reszkető könnye tisztább és forróbb, mint száz más „lírikus” ellágyulás síráján. Rádióhullámok hozzák elébe Ernst Toch új muzsikáját és amint a két alkotó lélek az űrben egymásra talál: mélyen zengő, hatalmas himnusz köszönti ezt az összetalálkozást a jövőbe vetett hit, a tüzes akarások, a féktelen erejű hit dübörgő himnusz.

Csuka Zoltán rendkívüli költői értéke ebben az új kötetben éles kontúrokban bontakozik ki előttünk. Fájdalommal kell tudomásul vennünk, hogy érthető ambíciói, hatalmas tehetségének messziről néző ígéretei rövidesen elragadják tőlünk. De egyúttal megállapítjuk: Szebb, értékebb emléket ennél a könyvnel nem hagyhatott volna maga után.

A versek illusztrációit Balázs G. Árpád, a nagynevű festőművész rajzolta, kongeniális ihlettel és tökéletes művészettel. Egészében a verseskötet a jugoszláviai könyvkiadás remeke, amely finom izlés tekintetében bármely világvárosban megjelent könyvvel vetekedik.

Borsodi Lajos.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel: **Kelemen János.**

Köszönetnyilvánítás.
Hálás szívvel mondok egy a magam, mint a család nevében köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, akik a bennünket ért súlyos csapás alatt, felejtethetetlen jó hitvesem

Andresz Alajosné
szül. Szehr Mariska

elhalozása alkalmával részvényteljesítéssel felkerestek és gyászos ravatalára koszorút és virágot helyeztek, valamint mindazoknak, akik a temetésen megjelentek és drága halottunkat utolsó útján elkísérték.

Andresz Alajos
és a gyászoló család.

Kiadó uccai lakás

november hó elsejére,

a belvárosban, Pupinova u. 2. sz. a., mely áll 3 szoba, fürdőszoba, vízvezeték és mellékhelyiségekből

Jó házból való
fiu tanulónak és egy szolid lány büffébe kiszolgálólánynak

azonnal felvétetik.
Büffé Delikates,
Kralja Aleksandra ucca.

Az új utlevelekre,
igazolványokra és egyéb alkalmakra szükséges

fényképek
a leggyorsabban és a legszebb kivitelben
Havas Irén „Foto Korzo“
szalonjában készülnek. 929

Hirdessen
a „HIRADÓ“ napilapban.

Egy üzlethelyiség

mellékhelyiségekkel **azonnal kiadó**
a Brigadira Ristića uccában.
914-22
Bővebbet **Klementics** mézárónál, Brig. Ristića u. 8.

Nyaralás - Fürdő - Utazás

Kedvezményes üdülés a meleg éghajlatu dalmát RAB (Arbe) szigetén

A **Rab (Arbe)** szigeti **Grand Hotel Imperialban** folyóvizes szoba teljes ellátással, borralalókkal, összes adókkal, utiköltséggel:

	VI/1.—VIII/21.
14 napi tartózkodásra gyv. II. o., hajó I. o.	Din 2550.—
14 " " " III. " " II. "	" 2250.—
21 " " " II. " " I. "	" 3180.—
21 " " " III. " " II. "	" 2880.—

A **Rab (Arbe)** szigeti **Grand Hotelban** szoba teljes ellátással, borralalókkal, összes adókkal, utiköltséggel:

14 napi tartózkodásra gyv. II. o., hajó I. o.	Din 2370.—
14 " " " III. " " II. "	" 2070.—
21 " " " II. " " I. "	" 2910.—
21 " " " III. " " II. "	" 2610.—

Ezen üdülések **bármikor** megkezdhetők.

Jelentkezni lehet a „Hiradó“ fürdő és utazási osztályának kizárólagos vezérképviselőjénél, az Általános utazási és menetjegyiroda részvénytársaságnál, Budapest, V., Ferenc József tér 5—6., Gresham-palota. Telefon

A. 881—83., vagy lapunk kiadóhivatalánál.

Kivánságra bármely utazásra uti-tervekkel, továbbá mindennemű utazási ügyben felvilágosítással, levélbeli megkeresésre is **azonnal**, kimerítően és díjmentesen szolgálunk.

A középeurópai krízis kihatása Ausztria idegenforgalmára

Ausztria nyaraló- és fürdőhelyei az utóbbi napokban rengeteg sok látogatót veszítettek, mert a birodalmi németek, akik ugyanis Ausztria idegenforgalmának legnagyobb kontingensét képezik, az új német utlevéladó végett teljesen kimaradtak. Ezért most az osztrák fürdő- és nyaralóhelyeken mindenütt előzetes rendelés nélkül is lehet szobát kapni, de

még ennél is fontosabb, mindenütt leszállították a penzióárakat. Ausztriában azonkívül körutazási jegy alapján 20% utazási kedvezményt is élvezni. Osztrák fürdő- és nyaralóhelyek prospektusát, valamint a körutazási jegyek ismertetőjét az Általános Utazási és Menetjegyiroda, Budapest V., Ferenc József tér 2. díjtalanul küldi meg olvasóinknak.

Rendkívül olcsó egyéni utazás!

Bármikor megkezdhető és befejezhető! Nincs lekötöttség!

ABBAZIA: Hotel Eden & Quisisana

14 napi nyaralás . . .	2299.— Din
21 napi nyaralás . . .	3232.— Din
28 napi nyaralás . . .	3944.— Din

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

Ezekben az árakban szoba, teljes ellátással, napi háromszori étkezéssel, borralalókkal, gyógydíjjal és Zágreből—Zágrebig gyorsvonat III. osztályu utiköltség foglaltatik benn.

Ugyanezek a szolgáltatások gyv. II. o. utiköltséggel 204.— Din-ral többre kerülnek.

A szállodában a szobák 80%-a folyóvízzel van ellátva, tehát időben való jelentkezés esetében utasainknak a lehetőség szerint folyóvizes szobát boesajtunk rendelkezésére.

ABBAZIA: Hotel-Pensio San Marco

14 napi nyaralás . . .	1958.— Din
21 napi nyaralás . . .	2755.— Din
28 napi nyaralás . . .	3527.— Din

Ezekben az árakban szoba, teljes ellátással, napi háromszori étkezéssel, borralalókkal, gyógydíjjal és Zágreből—Zágrebig gyorsvonat III. osztályu utiköltség foglaltatik benn.

Ugyanezek a szolgáltatások gyv. II. o. utiköltséggel 204.— Din-ral többre kerülnek, míg tengerre néző szobával napi 8.— Din-ral emelkednek az árak.

LAURANA: Hotel-Pensio Fister & Marienheim

14 napi nyaralás . . .	1668.— Din
21 napi nyaralás . . .	2310.— Din
28 napi nyaralás . . .	2933.— Din

Ezekben az árakban szoba, teljes ellátással, napi háromszori étkezéssel, borralalókkal, gyógydíjjal és Zágreből—Zágrebig gyorsvonat III. osztályu utiköltség foglaltatik benn.

Ugyanezek a szolgáltatások gyv. II. o. utiköltséggel 204.— Din-ral többre kerülnek, míg tengerre néző szobával napi 8.— Din-ral emelkednek az árak.

BAD VÖSLAU: Hotel Bellevue

A fürdőhely legjobb szállodájában, közvetlen bejáratral a csodás termálvízű strandfürdőbe, napi pensio 98.— Din.

Vöslau Wienből autóbusszon vagy villamoson 1 és fél óra alatt érhető el.

Társas autocar utazás Ausztria-Dolomitok-Svájcbá

Julius 19-ikén érkeztek vissza az első svájci társas utazásunk résztvevői. Julius 18-án pedig elindultak a második tura résztvevői. Alig pár napja tehát, hogy e két utazás előkészítő munkálatai befejezést nyertek, máris a harmadik és ebben a szezonban utolsó svájci utazás megrendezésével foglalkozunk.

Aki látta a hazatért utasok boldog, megelégedett arcait, hallotta az utazás minden tekintetben legtekintélyesebb lebonyolításáról szóló elragadtatót nyilatkozatokat, az egy percig sem fog csodálkozni azon, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok közepette is ilyen rövid idő-

közökben tudunk csoportutazásokat elindítani.

A visszatért megelégedett utasok ugyanis olyan reklámot és propagandát fejtenek ki, hogy az általunk rendezett társas autocar utazások valóságos fogalomgá váltak, úgy hogy szerénytelenség nélkül merjük állítani, hogy közkívánságnak tesszünk eleget, amikor ugyanezt az utazást harmadizben is megrendezzük.

Ez alkalommal az utazás 1931 augusztus 14-én indul és 1931 szeptember 5-én érkezik vissza Wienbe, ahol a társaság feloszlik és mindenki tetszés szerinti időben, egyénileg utazhat vissza Budapestre.

Részvételi díj 5500 dinár

Utirány: Budapest—Wien, gyorsvonaton, Wientől autocaron: Semmering, Bruck, Leoben, Friesach, Klagenfurt, Pörschach, Velden, Villach, Oberdrauburg, Lienz, Dobbiaco, Schludersbadh, Missurina, Cortina d'Ampezzo, Falzaregopass, Karerpass, Bolzano, Merano, Spondián, Bormio, Tirrano, Menaggio, Como, Lugano, Bellinzona, St. Gotthard, Furkapass, Gletsch, Krimspass, Meiringen, Interlaken, Thun, Luzern, Weggis, Zug, Zürich, St. Gallen, Feldkirch, Bludenz, Landeck, Imst,

Innsbruck, Wörgl, St. Johann, Lofer, Reichenhall, Königsee, Hallein, Salzburg, St. Gilgen, Ischil, Gmunden, Enns, Melk, Wien.

Jelentkezési határidő 1931 augusztus 4-ikéig.

Jelentkezésekor 20 dinár előleg fizetendő, míg a hátralék 1931 augusztus 9-ikéig fizetendő be.

Az utazás Budapesttől—Wienig gyorsvonat III. osztály, Wientől—Wienig kényelmes luxus autocaron történik.

Budapesten egy napi teljes ellátás 125 dinár

Lapunk előfizetői kiadóhivatalunkban kívánatra szállodai utalványt kaphatnak, amely a budapesti Hotel Metropolra szól. Ezen utalványok alapján a szobát a napi teljes penzióval (háromszori étkezés, borralaló beleértve) 12 pengő 50 fillérért kaphják.

Jelentkezéseket az összes ienti nyaralásokra elfogad és részletes felvilágosítással szolgál a „HIRADÓ“ utazási és fürdőosztályának kizárólagos vezérképviselője, az

ÁLTALÁNOS UTAZÁSI ÉS MENETJEGYIRODA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, V., Ferenc József tér 5—6.
Gresham palota. Tel.: A. 881—83.

Szerkesztésért és kiadásért felel: Dr. Mara Jenő lapszerkesztő, Velikibecskerek.